

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dávid Társas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. D. Zs. ügyvéd) és a Várnai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. V. R. ügyvéd) által képviselt Navi-Gate Kft. (Izsák) I.r., és a Dr. Simon Attila Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. S. A. ügyvéd) által képviselt LCP System Kft. „f.a.” (Szombathely) II.r. felpereseknek a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest, hivatkozási szám: Vj-26/2006.) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében - amely perbe a Dávid Társas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. D. Zs. ügyvéd) által képviselt RRC Hungary Kft. (Budapest) I.r., és a Guttman Zoltán ügyvezető által képviselt GPS Trade Kft. (Budapest) II. r. beavatkozó a felperes pernyertessége érdekében beavatkozott - a Fővárosi Bíróság 2010. évi július hó 2. napján kelt 3.K.31.199/2008/38. számú ítélete ellen a II.r. felperes által 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a II.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (azaz ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 36.000 (azaz harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes a 2007. december 3. napján kelt Vj-26/2006/255. számú határozatával megállapította, hogy az I.r. felperesnek - a mások mellett - a II.r. felperessel, illetve a beavatkozókval kötött viszonteladói szerződése alkalmasak a gazdasági verseny korlátozására azáltal, hogy rögzítették a navigációs PNA Garmin készülékek és a PDA-kon futó I-Go szoftverek végfelhasználói árait. A jogsértés miatt az I.r. felperessel szemben 43.000.000 forint bírságot szabott ki, a többi eljárás alá vonttal szemben a bírság kiszabását mellőzte. A határozat indokolása szerint az I.r. felperes a Garmin termékek és az I-Go navigációs szoftver továbbértékesítése céljából olyan szerződéseket kötött, amelyek a tőle versenyjogi értelemben független viszonteladók ármegállapítását korlátozó rendelkezést tartalmaztak. A jogsértés szempontjából közömbösnek tartotta, hogy a szerződésekben volt-e szankcióra vonatkozó kikötés, továbbá, hogy a megállapodásban foglaltakat a felek ténylegesen betartották-e, illetve, hogy a szerződés szerződésmintán alapult-e. Nem tartotta elfogadhatónak a szoftverhamisítás elleni fellépésre való hivatkozást sem, mert a bűnüldözés és az igazságszolgáltatás állami feladat. Az érintett termék piacát a PDA-n futó navigációs szoftverek és a PNA autós navigációs eszközök piacával határozta meg hozzátéve, hogy az áregyeztetés akkor is tiltott, ha abban csekély súlyú piaci szereplők vesznek részt.

Az I.r. és a II. r. felperes keresetet terjesztett elő a jogerős határozat bírósági felülvizsgálata iránt. Lényegében azonos érvrendszer alapján támadták az alperes döntését; a kifogásolt szerződésekben csak ajánlott végfelhasználói árak szerepeltek, annak betartása nem volt kötelező, az eltérést nem szankcionálták. Az alperes nem tisztázta megfelelően a tényállást, a téves piacmeghatározás és a helytelen jogértelmezés folytán hibás következtetésre jutott. Súlyos eljárási hibát vétett azzal, hogy nem tisztázta az eljárásban résztvevő egyik vizsgáló szerepét.

A beavatkozók a felperesekhez csatlakozva, velük egyező indokok alapján kérték a határozat megváltoztatását, illetve hatályon kívül helyezését.

Az alperes a határozatban foglaltak fenntartása mellett kérte a keresetek elutasítását.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította. Indokolásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11.§-ának (1) és (2) bekezdései, a 13.§-ának (1) bekezdése, a 14.§-ának (1) bekezdése, továbbá a 16-20.§-ai alapján rámutatott arra, hogy az alperes helyesen határozta meg az érintett piacot, bár - miután ármeghatározásról van szó - ennek a jogsértés megállapíthatósága szempontjából nincs jelentősége. Leszögezte, hogy az alperesnek nem kellett az árrögzítés hatását vizsgálnia, mert a Tpv. a verseny jogellenes befolyásolására alkalmas, illetve az ilyen célú megállapodást is tiltja. A perrel érintett szerződéses kikötések pedig alkalmasak voltak arra, hogy ne a piaci mechanizmusok és a piaci hatások szabályozzák az árakat, hanem azok a piaci szereplők adott, saját érdekeiknek megfelelő magatartása révén torzuljanak. A szoftverhamisítás elleni védekezésre való hivatkozás nem teszi jogszerűvé a kifogásolt

kitételeket, mert az ilyen bűncselekmény üldözése kizárólagos állami privilégium. A versenyjogi előírásokat gondatlanságból sem lehet megsérteni, ezért a korábbi szerződésmintából való átemeléssel kapcsolatos érvelés irreleváns. Az ajánlott ár kitétel ténylegesen kógens áralkalmazási kötelezettséget jelentett, hiszen az ártól való eltérés csak az I.r. felperes írásbeli beleegyezésével volt lehetséges. Az árrögzítésre való előírás ismertté vált a piaci szereplők előtt, ezt az árképzéseiknél figyelembe vették, de legalábbis figyelembe vehették, ami a kikényszerítő erőtől függetlenül megalapozza a versenyjogi jogsértést. Az alperes a tényállást teljes körben feltárta, a birtokába jutott dokumentumokat, így az elektronikus levelezés tartalmát is megfelelő módon értelmezte és értékelte. A felperesek nem bizonyították, hogy a Tpv 17.§-ában megfogalmazott konjunktív mentesítő feltételek esetükben fennállnának.

A II.r. felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és - jogsértés hiányában - az alperes határozatának megváltoztatását kérte. Előadta, hogy a vizsgált szerződés az I.r. felperes által használt mintaszerződés, annak szövegének kidolgozásában nem vett részt, a forgalmazói körbe való bekerülése érdekében írta azt alá. Hangsúlyozta, hogy viszonteladóként kiskereskedelmi tevékenységet nem folytatott, ezért nem állt érdekében a kiskereskedelmi árak alakítása. A nagykereskedői szerződés ajánlott árakat tartalmaz, az nem alkalmas semmilyen ártartás továbbkövetítésére. A jogellenesnek tartott szerződéses kikötés a gyakorlatban nem hatályosulhatott, nem fejtett és nem is fejthetett ki versenykorlátozó hatást. Kiemelte, hogy az I.r. felperessel hasonló szerződést kötő más vállalkozások túlnyomó részével szemben az alperes megszüntette az eljárást. Az elektronikus úton folytatott levélváltások kizárólag üzletfelek közötti megbeszélések voltak, azok nem igazolják a megállapodás megkötését. Így pl. a message 0208 számú levél esetében is hiányzik a kifejezetten kinyilvánított egybehangzó akaratnyilatkozat, az egyoldalú közlés pedig semmilyen jogértelmezés alapján nem minősülhet megállapodásnak. A message 0219 számú üzenetváltásnál pedig valós szándék nem húzódott meg, az abban ígért eljárás azonnal leállításra került, ártartásra irányuló megkeresés ténylegesen nem volt.

A fellebbezéssel szembeni ellenkérelmében az alperes a korábban előadottak megismétlése mellett kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Állította, hogy a viszonteladói szerződés a felperesek között ténylegesen létrejött, az túlmutatott az ajánlott árakon, a gyakorlatban pedig alkalmas volt arra, hogy csökkentse a kiskereskedelmi értékesítés során érvényesülő határos versenyt. A II.r. felperes által hivatkozott elektronikus levelek is éppen ezt támasztják alá. Az eljárás alá vont egyes vállalkozásokkal kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyítékokat egyediesítve értékelte, ezt a határozat részletesen tartalmazza, amelyek igazolják, hogy az egyenlő bánásmód követelménye nem sérült. Nem a jogsértés megállapítása, hanem a jogsértés súlyosságának megítélése körébe tartozik az, hogy a II.r. felperes ténylegesen megkereste-e az árletörő kereskedőt illetve, hogy az I.r. felperesnek tett ígérete mögött valójában milyen szándék húzódott meg.

Az I.r. felperes fellebbezést nem terjesztett elő, a másodfokú eljárásban tett észrevételeiben a saját magára vonatkozó jogi álláspontját fejtette ki. A II.r. felperes fellebbezésével kapcsolatban érdemi nyilatkozatot nem tett.

A beavatkozók a másodfokú eljárásban nem nyilatkoztak, észrevételt nem terjesztettek elő.

A II.r. felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet a II.r. felperes fellebbezése és az alperes fellebbezési ellenkérelmének korlátai között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában foglaltaknak megfelelően, a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben helyesen tárta fel a tényállást, a per során előterjesztett valamennyi bizonyítékot egyenként és összességükben is megfelelően értékelte, azokat a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel összevetve helytálló jogi következtetésre jutott a II.r. felperes magatartásának jogi megítélése tekintetében. A II.r. felperes a fellebbezésében olyan tény, körülményt nem jelölt meg, amely az elsőfokú ítélet jogszerűségét megkérdőjelezné, nem hivatkozott olyan érvre, amely a fellebbezés kedvező elbírálását eredményezhette volna. Mivel a II.r. felperes a fellebbezésében lényegében megismételte az elsőfokú eljárásban előadottakat, az azokra vonatkozó mindenre kiterjedő, megfelelően alapos és kellően részletes elsőfokú ítéleti érvekkel pedig a Fővárosi Ítéletábla maradéktalanul egyetért, ezért azokat nem ismétli meg. A fellebbezésben foglaltakra utalással a következőket hangsúlyozza.

A Tpv. 11.§-a három, egymástól külön választható magatartást rögzít olyannak, amely versenyjogi jogsértés megállapításának alapjául szolgálhat. Az (1) bekezdés szerint tilos az a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza (első magatartás), vagy ilyen hatást fejthet ki (második magatartás), illetve fejt ki (harmadik magatartás). A törvény tehát egyaránt jogellenesnek minősíti a versenykorlátozás célzatát, az arra való alkalmasságot vagyis a potenciális hatást, illetve a tényleges hatást is. Amennyiben a versenyfelügyeleti eljárás során megállapítást nyert, hogy a gazdasági szereplők megállapodtak, és ez a megállapodás a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását akár csak célozza is, már megvalósul a versenyjogi jogsértés. Éppen ezért, amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott, a jogsértés megállapításához a megállapodás tényleges piaci hatásának vizsgálata szükségtelen volt. Nem a jogsértés megállapítására, hanem esetleg a szankció, így a bíróság mértékének megállapítására tartozó kérdés lehet az, hogy a versenytorzító célú, vagy erre alkalmas megállapodás konkrétan ki is fejtett-e ilyen hatást.

A II.r. felperes maga is elismerte, hogy a szerződést az I.r. felperessel aláírta, vagyis azt megkötötte. A szerződés aláírásával a megállapodás létrejött, ezért minden alapot nélkülöz a megállapodás megkötésének hiányára vonatkozó felperesi érvelés. E körben nincs jelentősége annak, hogy az írásba foglalt megállapodás milyen mintát vett alapul. A II.r. felperes önálló gazdasági szereplő, a döntéseit maga hozza, amelyekért felelősséggel tartozik. A jogsértés szempontjából közömbös, hogy a szerződés megkötésével a II.r. felperest milyen rejtett, de a megállapodásban ki nem nyilvánított cél vezérelte, illetve, hogy érdekében állt-e a kiskereskedelmi árak alakítása. A II.r.

felperes a szerződés aláírásával vállalta, hogy viszonteladóként a megjelölt végfelhasználói árat érvényesíteni próbálja a partnerei körében. Ez a szerződéses kikötés az áruk rögzítését célozza, és alkalmas arra, hogy torzítsa a kiskereskedelmi értékesítés során kialakuló versenyt.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a vitatott szerződéses kikötés nem maradt meg a cél szintjén, annak gyakorlati megvalósulása érdekében ténylegesen tevékenykedtek is a felek. Ezt támasztják alá az alperes által beszerzett bizonyítékok, elektronikus levelek. A II.r. felperes által hivatkozott message 0208 számú elektronikus levelet a II.r. felperes ügyvezetője küldte az I.r. felperes munkatársának. A megszólítás, a szöveg, a közvetlen hangvétel egyértelműen igazolja a felperesek közötti folyamatos kapcsolattartást, és nem egy kapcsolat-felvételt kezdeményező, véletlenül vagy tévedésből küldött üzenet. Az „én azt hittem, hogy a vég árat is tartani kell, meg külön a kártyára vonatkozó nagyker árat, ami - 15%” szövegrész kétséget nem hagyó módon mutatja az ártartásra vonatkozó megállapodás gyakorlati megvalósítására való törekvést. Az „az lenne a jó, ha rá tudnátok őket venni, hogy tartsák az árakat, mert ez így nem vezet semmi jóra” kitétel pedig egyértelműen alátámasztja az alperesi álláspontot. A message 0219 számú üzenetben a II.r. felperes közölte, hogy az ártartást kontrollálja, illetve fellép a rendszeres árletörökkel szemben. Ez a levél is bizonyítja az ártartásra vonatkozó szerződéses kikötés érvényesítésére való igyekezetet. Ez pedig egyértelműen cáfolja a II.r. felperes érvelését. A II.r. felperes így hiába hivatkozott arra, hogy a szerződéses áruk csupán ajánlott áruk voltak, a bizonyítékok azt igazolják, hogy ezek az áruk ténylegesen kötelező erővel bírtak. A II.r. felperes maga is elismerte, hogy a forgalmazói körbe való bekerülésének volt feltétele a szerződés aláírása, amivel a II.r. felperes - külön megfogalmazott kényszerítő kikötés, szankció hiányában is - lényegében önként felvállalta az ártartás teljesítését.

A Tpv. 11.§-ába ütköző megállapodás és összehangolt magatartás az alperes által szankcionálandó, ezért az abban részes felek rendszerint igyekeznek azt titokban tartani. Éppen ezért többnyire nem állnak rendelkezésre a versenyjogsértést egyértelműen és közvetlenül alátámasztó hiteles okirati bizonyítékok. Az alperesnek ezért széleskörű bizonyítási eljárást kell lefolytatnia, az egyes bizonyítékokat külön-külön, majd együttesen is értékelnie kell. Az így feltárt elemeket logikai láncba fűzve lehet okszerű következtetésre jutni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes ennek megfelelően helyesen feltárta a releváns tényállást, a bizonyítékokat, így a szerződéses kikötéseket és az egyes levelezések tartalmát megfelelően értékelte. Az pedig, hogy e bizonyítékok nem szolgáltak a II.r. felperes javán, nem támasztja alá azt, hogy a Tpv. által tilalmazott megállapodás ne jött volna létre.

A II.r. felperes a fellebbezésében hivatkozott az egyenlő bánásmód megsértésére, ám az erre vonatkozó előadását nem konkretizálta, ezzel összefüggésben súlyos, az ügy érdemére is kiható jogsértést nem jelölt meg. Ennek hiányában ez a felperesi érvelés sem foghatott helyt.

A kifejtettekre figyelemmel az Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta, fellebbezéssel támadott rendelkezései tekintetében.

A sikertelenül fellebbező II.r. felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perköltségét megfizetni, míg a fellebbezési illeték viselésére a bírósági eljárásban alkalmazandó költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2011. évi március hó 23. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, Vitál-Eigner Beáta sk. előadó bíró,
dr. Bacsa Andrea sk. bíró